

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ZA 2023 ROK**

**ORAZ POTRZEBY
ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ
W 2024 ROKU**

Przesmyki, marzec 2024

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	3
II. System opieki nad dzieckiem - zadania własne gminy.....	3
III. Wspieranie Rodziny – interdyscyplinarność działań.....	4
IV. Asystent Rodziny – organizacja pracy.....	7
V. Piecza zastępcza.....	8
VI. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny w 2024 roku.....	9

I. Wprowadzenie

Od 1 stycznia 2012r obowiązuje ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.).

Ustawodawca w powyższym akcie prawnym określił obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych, oraz przypisał zadania w tym zakresie dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego w tym gminnego.

Wpieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych to zespół działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Skuteczna pomoc dla rodziny może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami.

W Gminie Przesmyki zadania gminy związane z realizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały przekazane do realizacji Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, który realizując zadania w zakresie wspierania rodziny kieruje się dobrem dziecka i dobrem rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust.1 w/w ustawy, który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

II. System opieki nad dzieckiem - zadania własne gminy

Katalog zadań zawarty w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie. Do zadań własnych gminy w myśl art. 176 w/w ustawy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - ✓ zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - ✓ organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - ✓ prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - ✓ podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - ✓ kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny, oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałej na terenie gminy;

III. Wspieranie Rodziny – interdyscyplinarność działań

Zadania gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach.

W 2023r. został opracowany trzyletni **Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Przesmyki na lata 2023-2025.**

Rada Gminy Przesmyki Uchwałą nr LII/324/2023 z dnia 9 października 2023r. przyjęła trzyletni Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 do realizacji.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Przesmyki na lata 2023-2025 jest stworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin z dziećmi z terenu Gminy Przesmyki.

Przewidywana praca z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację i wzmocnienie działalności instytucji, placówek i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania rodziny. Działania skierowane są na zapewnienie bezpieczeństwa dzieci oraz podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów w celu zapewnienia optymalnego rozwoju dzieci oraz ogólnego podniesienia jakości życia całej rodziny.

Adresatami programu są:

- rodziny przeżywające wielorakie trudności, w tym w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny niezaradne życiowo, rodziny z problemem ubóstwa w tym obciążone bezrobociem, rodziny borykające się z problemem długotrwałej choroby, niepełnosprawnością, rodziny dotknięte przemocą, uzależnieniami, innymi problemami powodującymi wzrost ryzyka wykluczenia społecznego,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki i wsparcia, w tym szczególnie dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin

Głównym celem Programu jest zapewnienie kompleksowego wsparcia dzieciom i rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w rodzinie biologicznej.

Wypełnienie takiej misji wymaga wdrożenia celów strategicznych wraz z kierunkami działań. W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej i przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- powrót dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami oraz integracja rodzin w środowisku lokalnym,
- podniesienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- rozwijanie współpracy różnorodnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny.

Monitoring i ewaluacja działań w ramach Programu jest realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach i polega na pozyskiwaniu informacji i danych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, a w razie potrzeby podjęcie działań korygujących oraz planowanie dalszych działań w zakresie wspierania rodziny.

W oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Przesmykach uznać należy, że wsparcie rodzin stanowi priorytetowe zadanie pomocy społecznej realizowane przez gminę.

Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie pracy z rodziną, oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą rodziny i przy jej aktywnym udziale z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

W 2023 roku rodziny niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych objęte były przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych wsparciem, pomocą społeczną i pracą socjalną. Udzielana pomoc miała na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, oraz wzmocnienie jej w wypełnianych przez nią funkcjach opiekuńczo -wychowawczych.

Podejmowano działania polegające na diagnozowaniu, analizowaniu i monitorowaniu sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i ustalaniu przyczyn występującego kryzysu a także działania mające na celu umożliwienie rodzinom korzystanie ze specjalistycznego wsparcia, współpracowano w tym zakresie z kuratorami sądowymi, policją, szkołami i innymi instytucjami, oraz udzielano rodzinom pomoc finansową i rzeczową.

Pracownicy socjalni tut. Ośrodka regularnie sprawdzali sytuację dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych. Nie wszystkie rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych wymagają wsparcia asystenta. Są rodziny, które przy pomocy bliższej i dalszej rodziny oraz pracowników socjalnych radzą sobie z dotykającymi je problemami. Jednak są rodziny które potrzebują ciągłego wsparcia asystenta rodziny, występują przypadki gdy doraźne wsparcie które świadczą pracownicy socjalni jest niewystarczające i rodzina potrzebuje wsparcia asystenta rodziny.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Przesmykach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej udzielił szeroko rozumianego wsparcia ogółem 87 rodzinom, 212 osobom.

Z tego 28 rodzin, to rodziny z dziećmi na utrzymaniu w tym 12 rodzin to rodziny wielodzietne co obrazuje poniższa tabela:

Tabela 1. Rodziny korzystające z pomocy z dziećmi na utrzymaniu w 2023r.

Lp.	Rodziny z dziećmi – o liczbie dzieci:	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	1	7	22
2.	2	9	35
3.	3	10	56
4.	4	2	12
5.	5	0	0
	Ogółem:	28	125

Dane: Opracowanie własne GOPS Przesmyki

Z powodu **bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomocą objęte były 2 rodziny (7 osób)**, w tym **0 rodzin niepełnych i 0 rodzin wielodzietnych**. Rodzinom z dziećmi na utrzymaniu wskazano i umożliwiono kontakt ze specjalistami (pedagogiem, psychologiem), objęto pracą socjalną, poradnictwem i pomocą w rozwiązywaniu problemów dotyczących prowadzenia gospodarstwa domowego, opieki nad dziećmi, utrzymaniem porządku i czystości w domu.

W/w rodzinom zaproponowano skorzystanie z następujących form pomocy:

- ✓ zasiłki celowe i pomoc w naturze;
- ✓ zasiłki okresowe;

- ✓ posiłek dla dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych; (61 dzieci);
- ✓ wypoczynek letni;
- ✓ praca socjalna;
- ✓ poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne).

Z porad psychologicznych i konsultacji indywidualnych w Punkcie konsultacyjnym przy GOPS (skorzystały 4 rodz./11 osób). Uczniowie korzystali z pomocy psychologicznej w Zespole Szkół w Łysowie i Zespole Szkół w Przesmykach. Osoby potrzebujące wsparcia w postaci porad prawnych i psychologicznych kierowane były również do punktów prowadzonych przez PCPR, „Caritas” lub Instytut Kofoeda w Siedlcach. Pracownicy socjalni wytypowali 10 rodzin wielodzietnych z problemem ubóstwa z terenu Gminy Przesmyki do świątecznych paczek żywnościowych przygotowanych przez Starostwo Powiatowe w Siedlcach.

Jednym z głównych zadań z zakresu pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania rodziny. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące prowadzonej pracy socjalnej na terenie Gminy Przesmyki.

Tabela 2. Praca socjalna prowadzona w GOPS Przesmyki w 2023r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	87	208
W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	38	82

Dane: Opracowanie własne GOPS Przesmyki

Innym ważnym elementem systemu wsparcia rodziny jest działanie na terenie Gminy Przesmyki **Zespołu Interdyscyplinarnego**. Zespół m.in. diagnozuje zjawisko przemocy w rodzinie, podejmuje działania w środowiskach zagrożonych przemocą mające na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, oraz przeprowadza interwencje w środowisku dotkniętym przemocą. Opracowuje i realizuje indywidualne plany pomocy, inicjuje działania w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitoruje sytuację w tych rodzinach.

Problem przemocy ma silny związek z zaburzeniami prawidłowej komunikacji w rodzinie oraz dysfunkcją procesu wychowawczego. W rodzinach dotkniętych zjawiskiem przemocy dość istotnym czynnikiem była również trudna sytuacja socjalna rodzin.

Na terenie Gminy Przesmyki w **2022r.** Policja przeprowadziła **81 interwencji domowych w tym 11 związanych z przemocą w rodzinie**, natomiast w **2023r. przeprowadzono 60 interwencji domowych w tym 5 związanych z przemocą w rodzinie**, co wskazuje na spadek problemu przemocy.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w **2023r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 „Niebieskich Kart”** dotyczących przemocy w rodzinie, w tym **5 wszczynające procedurę „NK”, kontynuowano 4 procedury** z poprzednich lat co wskazuje na spadek procedur. W ramach współpracy instytucji wchodzących w skład zespołu działaniami dotyczącymi przeciwdziałaniu przemocy zostało **objętych 9 rodzin (w 6 zakończono procedurę „NK”)**.

Dużą pomocą w sytuacji materialnej rodzin są otrzymywane w tut. GOPS świadczenia rodzinne, rodzicielskie i opiekuńcze. Nierzadko zdarzają się rodziny, których podstawowym

środkiem utrzymania są niezarobkowe źródła (świadczenia rodzinne, wychowawcze i świadczenia z pomocy społecznej) czasami zasilane niewielkimi dochodami z pracy dorywczej. **W 2023r. świadczenia rodzinne wypłacono dla 74 rodzin a świadczenia rodzicielskie dla 6 rodzin.**

Od 2014 roku realizowana jest **Karta Dużej Rodziny**, z tej formy pomocy do końca 2023r. skorzystało **183 rodziny wielodzietne** (w 2023r. przyznano karty dla **38 rodzin**). W GOPS na bieżąco trwa nabór wniosków.

W gminie realizowany jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. W ramach programu zorganizowano **pomoc rzeczową w postaci paczek - obdarowano 12 dzieci z 10 rodzin** z problemem alkoholowym paczkami ze słodyczami i gadżetami profilaktycznymi w ramach działania „Mikołaj dla każdego”, zakupiono dla szkół w Przesmykach i Łysowie filmy profilaktyczne dla młodzieży, **dofinansowano programy profilaktyczne** realizowane w szkołach oraz **zatrudniono psychologów** którzy prowadzili porady psychologiczne i konsultacje indywidualne dwa razy w miesiącu w punkcie konsultacyjnym zlokalizowanym przy tut. GOPS.

Instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Przesmyki są poza Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespoły Szkół w Przesmykach i Łysowie, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz Parafie Rzymskokatolickie.

W Zespole Szkół w Przesmykach i Zespole Szkół w Łysowie w 2023 roku opieką dydaktyczno-wychowawczą objęto 276 dzieci (179 uczniów i 97 wychowanków przedszkola).

Działania szkół w zakresie wspierania rodziny w 2023r. polegały na pomocy uczniom we wzmacnianiu motywacji do nauki szkolnej, w przyjęciu aktywnej, pozytywnej postawy wobec zadań życiowych, przewyciężeniu niechęci do szkoły, korygowaniu zaniedbań dydaktycznych oraz wychowawczych poprzez zajęcia indywidualne z psychologiem, rozmowy z wychowawcą oraz realizację rekomendowanych programów profilaktycznych np. Spójrz inaczej. Szkoły wspierają dzieci w rozwijaniu ich zdolności poprzez organizowanie zajęć dodatkowych. Realizowane były zajęcia wspierające dzieci w rozwoju zainteresowań, zajęcia dodatkowe (m.in. koła przedmiotowe i różnorodne tematycznie koła zainteresowań, np. taneczne, plastyczne), zajęcia rekreacyjno-sportowe w ramach Szkolnego Klubu Sportowego, działania integracyjne i programy profilaktyczne dotyczące bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zdrowego odżywiania, umiejętnego korzystania ze środków społecznego przekazu. Uczniowie brali udział w akcjach i programach edukacyjnych np. Sprzątanie świata, Zachowaj Trzeźwy Umysł, Nie pal przy mnie proszę, Dzień bezpiecznego Internetu, Mistrz życzliwości. Realizowane były działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki uzależnień poprzez upowszechnianie wiedzy z zakresu problematyki uzależnień oraz realizację projektów skierowanych do dzieci i młodzieży m. in. **programy „Listopad miesiącem profilaktyki uzależnień”, „Wybieram marzenia, nie uzależnienia”.**

Uczniowie otrzymali materiały edukacyjne oraz **stypendia socjalne (11 uczniów na kwotę 5.880 zł). Dla uczniów uzdolnionych przydzielono stypendia naukowe (dla 15 uczniów na kwotę 4.386 zł).**

Z informacji dyrekcji wynika, że istnieją problemy wychowawcze z uczniami które rozwiązywane są na bieżąco. Szkoły zatrudniają pedagoga i psychologa oraz logopedę. Rodzice mający trudności wychowawcze z dziećmi korzystają z porad specjalistów, nauczycieli i dyrektora z którymi wspólnie poszukują sposobu rozwiązania problemów i uzyskania pomocy ze strony odpowiednich instytucji. W zakresie rozwiązywania problemów szkoły współpracują m. in. z GOPS, PCPR, kuratorami sądowymi, Powiatową Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną w Stoku Lackim, Komisariatem Policji w Mordach.

W każdej ze szkół odbywały się spotkania i konsultacje indywidualne z psychologiem.

W 2023 roku w Zespole Szkół w Łysowie i Przesmykach diagnozowano i wypełniano wnioski do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Stoku Lackim. Do szkół uczęszczali uczniowie posiadający opinie poradni i dzieci z orzeczeniem dotyczącym wspomagania ich rozwoju. Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi organizowano zajęcia wyrównawcze i rewalidacyjne

Poprawę efektywności działań opiekuńczo wychowawczych i rozwijanie u rodziców umiejętności wychowawczych szkoły uzyskują poprzez realizację prelekcji i szkoleń dla rodziców.

Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna prowadziła w 2023r. działania na rzecz dzieci i rodzin polegające na organizacji tematycznych konkursów plastycznych, literackich i fotograficznych oraz akcji z nagrodami promujących czytelnictwo.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych, kurator sądowy jest organem wykonawczym sądu i realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Działania pomocowe realizowane przez kuratorów wynikają ze wskazań sądu opartych na art. 100 i art. 109 § 2 pkt 3 Kodeksu rodzinnego. Pomoc ta ma charakter niematerialny i dotyczy umożliwienia właściwego wykonywania władzy rodzicielskiej. Według danych **Kuratorskiej Służby Sądowej** Sądu Rejonowego w Siedlcach, w **2023** roku na terenie Gminy Przesmyki kuratorzy rodzinni sprawowali nadzory pod kątem realizacji zadań opiekuńczo wychowawczych w **6 rodzinach z ograniczoną władzą** rodzicielską, obejmując opieką **10 dzieci**. Sprawami dotyczącymi osób nieletnich z zastosowaniem nadzoru kuratora objęto **1 osobę nieletnią**. Ponadto sąd nałożył obowiązek podjęcia leczenia odwykowego na **3 osoby**. Nie było rodzin z terenu Gminy Przesmyki zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny.

IV. Asystent Rodziny – organizacja pracy

W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinie takiej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej może być przyznana pomoc w postaci wsparcia asystenta rodziny. Od 2015 roku zatrudnienie asystenta rodziny w gminie jest obowiązkowe. Bardzo ważny jest fakt iż rodzinie może zostać przydzielony asystent rodziny po wyrażeniu przez nią pisemnej zgody. Możliwa jest również sytuacja gdy rodzinę zgodnie z art. 109 Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich zobowiąże do współpracy z asystentem rodziny wydając stosowne zarządzenie.

W 2023r. GOPS w Przesmykach w okresie od 20 marca 2023r. do 22 grudnia 2023r. zatrudniał asystenta rodziny do pracy z rodzinami bezradnymi w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Wsparciem asystenta została objęta **1 rodzina** niewydolna w sprawach opiekuńczo-wychowawczych mające na utrzymaniu **1 dziecko**. Asystent i pracownicy socjalni wspierali rodziny z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych związanych z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz związanych z problemami socjalno-bytowymi dotyczącymi prowadzenia gospodarstwa domowego. Prowadzili edukację rodzin w zakresie:

- ✓ obowiązujących norm współżycia społecznego;
- ✓ najczęściej występujących problemów wychowawczych;
- ✓ właściwego gospodarowania budżetem domowym;

Pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, wypełnianiu wniosków i kompletowaniu dokumentacji do różnych instytucji, oraz wspierali rodziców w edukacji dzieci. Kontaktowali się i motywowali rodziców biologicznych w dążeniu do odzyskania prawa do opieki nad dziećmi oraz współpracowali z innymi specjalistami dla dobra rodziny, w szczególności dzieci. Praca pracowników socjalnych spowodowała, że funkcjonowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych na wielu płaszczyznach poprawiło się. Pracownicy socjalni skorzystali z możliwości podnoszenie kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach i warsztatach w celu lepszego wykonywania powierzonej pracy.

V. Piecza zastępcza

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców dziecko trafia do pieczy zastępczej. Pieczę zastępczą organizuje powiat, natomiast umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu

Zgodnie z art. 191 ust.9 i 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej jest zobowiązana do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka odpowiednio:

- ✓ 10%, wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- ✓ 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej .

Z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Siedlcach wynika, że z terenu Gminy Przesmyki **w pieczy zastępczej w 2023r. przebywało 7 dzieci, 6 przebywających w 4 rodzinach zastępczych spokrewnionych i 1 dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej.** Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Przesmyki współfinansuje pobyt 7 dzieci w rodzinach zastępczych.

Tabela 4. Liczba dzieci z Gminy Przesmyki przebywających w pieczy zastępczej i odpłatność w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	7	7	7
Odpłatność za pobyt w pieczy	38.257,00 zł.	45.361,00 zł.	37.864,00 zł.

Dane: Opracowanie własne GOPS Przesmyki

VI. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny w 2024 roku

W celu prawidłowego wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny niezbędna jest realizacja działań zapisanych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Przesmyki na lata 2023- 2025 w którym został określony cel główny oraz cele szczegółowe i zadania do zrealizowania przez poszczególne instytucje w okresie najbliższych trzech lat.

W 2024 roku najważniejszymi potrzebami na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny jest:

- 1) Zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnienie asystenta rodziny (zabezpieczenie wkładu własnego gminy w celu wykorzystania możliwości otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa w ramach programu resortowego);
- 2) Umożliwienie podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia;
- 4) Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 5) Zapewnienie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem po zakończeniu pracy z asystentem rodziny;
- 6) Zapewnienie rodzinom możliwości skorzystania z poradnictwa socjalnego, psychologicznego, rodzinnego i prawnego poprzez zorganizowanie punktu konsultacyjnego oraz dostosowanie do potrzeb ilości godzin przyjęć przez psychologów.
- 7) Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

Należy otoczyć szerszą opieką dzieci niepełnosprawne i z rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. Do poprawy sytuacji dzieci z rodzin niewydolnych można przyczynić się poprzez umożliwienie skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny i z poradnictwa specjalistycznego. Istnieje potrzeba kontynuacji zatrudnienia psychologa. Należy przeciwdziałać marginalizacji rodzin poprzez udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, organizowanie zbiórek odzieży, książek i sprzętów domowych w celu przekazania potrzebującym, udzielanie pomocy w organizacji i dofinansowaniu wypoczynku zimowego i wakacyjnego. Należy zapewnić dzieciom szerszy dostęp do alternatywnych form spędzania wolnego czasu, m. in. poprzez większe wykorzystanie boisk, placów zabaw lub zorganizowanie świetlicy środowiskowej.

Ponadto w celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób, instytucji i organizacji z terenu Gminy Przesmyki działających na rzecz dzieci i rodzin, bowiem wyłącznie zintegrowane działania stanowią szansę na wypracowanie jednolitego systemu wspierania rodzin, zapewniającego pełne i kompleksowe wsparcie i w efekcie prowadzące do lepszego funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Przesmyki, marzec 2024 r.

sporządziła:
Kierownik GOPS
Bogusława Górską